KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 17.7.2009
KOM(2009) 382 endelig

2009/0105 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om ændring af forordning (EF) nr. 1080/2006 om Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, for så vidt angår støtteberettigelse for boligtiltag for marginaliserede befolkningsgrupper

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUNDEN FOR FORSLAGET

- **Begrundelse og formål**

Formålet med forslaget er at gøre det muligt at yde finansiel støtte fra EFRU til boligtiltag for marginaliserede befolkningsgrupper i de medlemsstater, der tiltrådte Den Europæiske Union den 1. maj 2004 eller senere. Langt de fleste af disse befolkningsgrupper i de nye medlemsstater bor i landdistrikter og i nødly (i både landdistrikter og byområder) og kan ikke modtage EFRU-støtte.

Faktisk er boligudgifter i de nye medlemsstater støtteberettigede i henhold til artikel 7, stk. 2, i EFRU-forordningen[1]. Erfaringen viser imidlertid, at betingelserne for støtteberettigelse ikke svarer til de reelle behov.

I henhold til de gældende EFRU-bestemmelser kan der iværksættes boligtiltag som led i *byudviklingsinitiativer* og i form af *renovering af eksisterende boliger*. Boligtiltag i landdistrikter eller med henblik på erstatning af meget dårlige "huse" i byområder eller landdistrikter kan derfor ikke komme i betragtning til EFRU-støtte.

EU engagerer sig stadig mere i bekæmpelsen af social udstødelse, også for så vidt angår romaernes særlige situation. Europa-Parlamentet[2] og Rådet[3] har gentagne gange anmodet Kommissionen om at skride til handling for at fremme disse ekstremt fattige og marginaliserede befolkningsgruppers sociale inklusion. Kommissionen har givet tilsagn om at fremlægge forslag inden for rammerne af strukturfondene til foranstaltninger, der kan forbedre disse befolkningsgruppers levevilkår.

Nærværende forslag til ændring af EFRU-forordningen er den konkrete udmøntning af dette tilsagn.

For at forenkle bestemmelserne indeholder forslaget desuden nogle mindre, redaktionelle ændringer af EFRU-forordningens nuværende artikel 7, stk. 2, vedrørende rammerne for boligtiltag i byområder, hvilket dog ikke ændrer de eksisterende regler for støtteberettigelse i EU-12-landene. Det drejer sig navnlig om følgende:

i) Ved EFRU-forordningens artikel 7, stk. 2, tillægges Kommissionen gennemførelsesbeføjelser med henblik på fastlæggelse af kriterierne for udvælgelse af områder og listen over støtteberettigede boligtiltag. Kommissionen udøvede sine beføjelser i artikel 47 i forordning (EF) nr. 1828/2006. Det er dog blevet påvist, at Kommissionens kriterier er uhensigtsmæssige på grund af de store forskelle i den faktiske boligsituation. Derfor bliver de nu forenklet. For at tage hensyn til den igangværende forenkling af artikel 47 i forordning (EF) nr. 1828/2006 foreslås det, at

---

1 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1080/2006 af 5. juli 2006. Ændret ved forordning (EF) nr. 397/2009 (EUT L 210 af 31.7.2006, s. 1).

2 Europa-Parlamentets beslutning af 11. marts 2009 om romaernes sociale situation og forbedring af deres adgang til arbejdsmarkedet i EU (2008/2137(INI)).

3 Rådets konklusioner om romaernes integration, Luxembourg den 8. juni 2009.

Kommissionens gennemførelsesbeføjelser gøres fakultative.

ii) De former for tiltag vedrørende eksisterende bygninger, der berettiger til støtte (renovering af fællesarealer i beboelsesejendomme samt renovering af bygninger ejet af offentlige myndigheder og ændring af disses anvendelsesformål med henblik på omdannelse til "sociale boliger"), bør af klarhedshensyn medtages i den foreslåede forordning.

iii) Endelig bør ordlyden i EFRU-forordningens artikel 7, stk. 2, ændres. I henhold hertil skal udgifterne være programmeret "inden for rammerne af et integreret *byudviklingsinitiativ eller en særlig prioriteret opgave* vedrørende områder, der er præget eller truet af fysisk forfald og social udstødelse". Det foreslås at ændre udtrykket "byudviklingsinitiativ eller en særlig prioriteret opgave" til "byudviklingsstrategi" for at sikre, at et boligtiltag bliver en del af et bredere initiativ, der også omfatter andre boligrelaterede aspekter såsom sociale tilbud, offentlige rum, kultur, uddannelse, transportinfrastruktur, erhvervslivet i området mv., uanset finansieringskilde.

- **General baggrund**

Adgang til boliger og acceptable boligforhold for alle borgere og især for de mest udsatte er et grundlæggende krav i samfundet.

Ekstremt fattige og marginaliserede befolkningsgrupper lever i langt de fleste tilfælde under elendige vilkår. Der tegner sig et dystert billede med stor arbejdsløshed, lavt uddannelsesniveau, mangel på kvalifikationer, ringe udbud af sundhedsydelser, kriminalitet, rumlig segregation, social udstødelse, racisme og tvangsudsættelser i skarp kontrast til Den Europæiske Unions grundlæggende værdier.

Finansiel støtte fra strukturfondene kan i høj grad hjælpe de nationale myndigheder i deres bestræbelser på at bringe denne uacceptable situation til ophør. Der skal derfor også stilles tildelinger til rådighed til boligtiltag, der kommer disse befolkningsgrupper til gode, og som i øjeblikket ikke berettiger til EFRU-støtte, dvs. i) tiltag, som ikke er begrænset til byområder, og ii) tiltag, der består i at erstatte meget dårlige huse, uanset hvilket område der er tale om (by eller land).

For at undgå uberettiget forskelsbehandling bør de foreslåede tiltag være i overensstemmelse med det andet grundlæggende princip for romaernes integration, i henhold til hvilket tiltag, der fokuserer på romaerne som målgruppe, ikke må udelukke andre, der lever under lignende socioøkonomiske forhold[4].

Boligtiltag for marginaliserede befolkningsgrupper præget af dyb fattigdom er desuden kun en del af en sammensat problemstilling. De bør derfor gennemføres som led i en flerdimensional strategi, der skal fastlægges på nationalt plan, med stærke partnerskaber og inddragelse af aspekter vedrørende uddannelse, sociale forhold,

---

[4] *"Det er afgørende, at politiske integrationsinitiativer målrettes romaerne eksplicit, men ikke eksklusivt. Det indebærer, at der fokuseres på romaerne som målgruppe* ***uden at udelukke andre, der lever under lignende socioøkonomiske forhold (...).****" Fælles grundlæggende principper for romaernes integration – som drøftet på det første møde i den integrerede europæiske platform for romaernes integration i april 2009, vedlagt Rådets konklusioner om romaernes integration, Luxembourg den 8. juni 2009.*

integration, kultur, sundhed, beskæftigelse, sikkerhed mv. Formålet med forslaget om ændring af den gældende EFRU-forordning er således at skabe acceptable boligforhold som led i en integreret strategi. I den forbindelse er de offentlige myndigheders rolle i alle faser af gennemførelsen yderst vigtig.

- **Gældende bestemmelser på det område, som forslaget vedrører**

Med undtagelse af tiltag vedrørende energieffektivitet og vedvarende energi, som alle medlemsstater har adgang til, er EFRU-støtte til tiltag i boligsektoren forbeholdt de medlemsstater, der tiltrådte Den Europæiske Union den 1. maj 2004 eller senere, på de betingelser, der er fastsat i artikel 7, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1080/2006 og artikel 47 i Kommissionens forordning (EF) nr. 1828/2006.

Som anført ovenfor er disse betingelser ikke tilstrækkelige til at håndtere marginaliserede befolkningsgruppers særlige boligproblemer. Det skal desuden bemærkes, at Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) allerede intervenerer i boligsektoren i landdistrikter i medfør af forordning (EF) nr. 1698/2005 (f.eks. artikel 52, litra b), nr. ii), "fornyelse og udvikling af landsbyer" under akse 3 "Livskvaliteten i landdistrikterne og diversificering af økonomien").

Boligtiltag for marginaliserede befolkningsgrupper i landdistrikter med støtte fra både ELFUL og EFRU, der gennemføres som led i integrerede strategier, som også Den Europæiske Socialfond (ESF) kan deltage i, vil øge den disponible finansielle støtte betydeligt. Det hører under medlemsstaternes kompetence at fastlægge komplementariteten mellem fondene som led i en integreret strategi således, at der opnås størst mulig synergieffekt.

- **Overensstemmelse med andre EU-politikker og -mål**

Forslaget er i fuld overensstemmelse med EU's politikmål på områderne ikke-forskelsbehandling, lige muligheder, økonomisk og social samhørighed, regionaludvikling og territorial samhørighed.

2. HØRING AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSE

- **Høring af interesserede parter**

Høringsmetoder, hovedmålgrupper og respondenternes overordnede profil

De nationale myndigheder er sammen med repræsentanter for marginaliserede befolkningsgrupper og medlemmerne af Europa-Parlamentet flere gange blevet hørt uformelt om de muligheder, der ligger i EFRU-forordningens artikel 7, stk. 2, for marginaliserede befolkningsgrupper, de hindringer, der gør sig gældende, og hvordan de kan overvindes.

Sammenfatning af svarene og af, hvordan der er taget hensyn til dem

Høringerne viste, at løsninger baseret på en fortolkning af forordning (EF) nr. 1080/2006 var utilstrækkelige.

- **Ekspertbistand**

Der har ikke været behov for ekstern ekspertbistand.

- **Konsekvensanalyse**

Nærværende forslag giver mulighed for finansiel støtte fra EFRU til boligtiltag i tilfælde, hvor levevilkårene for marginaliserede befolkningsgrupper er ekstremt dårlige, og hvor der i høj grad forekommer social udstødelse. Dette ville ikke være muligt uden en ændring af de eksisterende lovgivningsmæssige bestemmelser.

3. FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER

- **Resumé af forslaget**

Den foreslåede ændring af artikel 7, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1080/2006 om Den Europæiske Fond for Regionaludvikling sigter mod at muliggøre og fremme boligtiltag for marginaliserede befolkningsgrupper i de nye medlemsstater i tilfælde, hvor de nugældende bestemmelser ikke kan anvendes. I betragtning af, hvor komplekse tiltagene er, er det vigtigt, at de nationale myndigheder handler som led i en integreret strategi.

Af klarhedshensyn foreslås der desuden nogle mindre, redaktionelle ændringer i den eksisterende bestemmelse.

- **Retsgrundlag**

I artikel 7, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1080/2006 om Den Europæiske Fond for Regionaludvikling fastsættes de betingelser, der gælder for støtteberettigelse i boligsektoren i de nye medlemsstater.

- **Subsidiaritetsprincippet**

Forslaget er i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, da det giver de nye medlemsstater større muligheder for at yde støtte til boligtiltag for marginaliserede befolkningsgrupper på den måde, de anser for mest hensigtsmæssig, samtidig med at det bibeholder den integrerede strategi som minimumskriterium for tiltag. Det vil således være muligt at intervenere på en måde, der "indfanger" den enkelte befolkningsgruppes særlige kendetegn, men ved hjælp af en metode, der grundlæggende er fælles.

- **Proportionalitetsprincippet**

Forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, da det er begrænset til at muliggøre EFRU-støtte i boligsektoren for marginaliserede befolkningsgrupper i tilfælde, hvor de eksisterende bestemmelser ikke kan anvendes. Tiltagene er begrænset til de medlemsstater, der i øjeblikket er berørt af problemet.

- **Reguleringsmiddel/reguleringsform**

Foreslået reguleringsmiddel: forordning.

Kommissionen har allerede undersøgt, hvilke muligheder der ligger i den gældende lovgivning. Selv den mest fleksible fortolkning af de nuværende regler om begrænset støtteberettigelse giver ikke mulighed for boligtiltag uden for byområder eller for erstatning af eksisterende nødly med huse til fordel for marginaliserede befolkningsgrupper i de nye medlemsstater.

4. BUDGETMÆSSIGE KONSEKVENSER

Forslaget har ingen konsekvenser for Fællesskabets budget.

Forslag til

2009/0105 (COD)

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. …/2009

om ændring af forordning (EF) nr. 1080/2006 om Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, for så vidt angår støtteberettigelse for boligtiltag for marginaliserede befolkningsgrupper

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 162,

under henvisning til forslag fra Kommissionen[5],

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg[6],

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget[7],

efter proceduren i traktatens artikel 251, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) For at styrke Fællesskabets økonomiske og sociale samhørighed er det nødvendigt at støtte begrænsede tiltag med henblik på renovering af eksisterende boligbyggeri i de medlemsstater, der tiltrådte Den Europæiske Union den 1. maj 2004 eller senere. Sådanne tiltag kan iværksættes på de betingelser, der er fastsat i artikel 7, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1080/2006 af 5. juli 2006 om Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1783/1999[8].

(2) Udgifterne skal være programmeret inden for rammerne af et integreret byudviklingsinitiativ eller en særlig prioriteret opgave vedrørende områder, der er præget eller truet af fysisk forfald og social udstødelse. Betingelserne for boligtiltag i byområder bør forenkles af hensyn til klarheden. Udgifter til boligtiltag bør derfor programmeres under hensyntagen til forskellige andre aspekter, uanset finansieringskilde. Det bør desuden slås fast, at kun udgifter til tiltag vedrørende eksisterende byggeri er støtteberettigede.

(3) I de medlemsstater, der er omfattet af artikel 7, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1080/2006, bor der også mange marginaliserede befolkningsgrupper uden for byområderne. Det er

---

5 EUT C […] af […], s. […].
6 EUT C […] af […], s. […].
7 EUT C […] af […], s. […].
8 EUT L 210 af 31.7.2006, s. 1.

derfor nødvendigt at udvide støtteberettigelsen for udgifter til boligtiltag for disse befolkningsgrupper til også at gælde, når de bor i landdistrikter.

(4) Uanset om disse befolkningsgrupper befinder sig i byområder eller landdistrikter, bør der, når det kan begrundes i deres ekstremt dårlige boligforhold, også kunne ydes støtte til erstatning af eksisterende boliger med nyt byggeri.

(5) I overensstemmelse med princip 2 i de fælles grundlæggende principper for romaernes integration, som Rådet gentog i sine konklusioner om romaernes integration den 8. juni 2009, bør boligtiltag, der fokuserer på en bestemt gruppe, ikke udelukke andre, der lever under lignende socioøkonomiske forhold.

(6) For at begrænse risiciene for segregation bør boligtiltag for marginaliserede befolkningsgrupper i overensstemmelse med princip 1 i de nævnte fælles grundlæggende principper iværksættes som led i en integreret strategi, som også omfatter foranstaltninger på områderne uddannelse, sundhed, sociale forhold beskæftigelse, sikkerhed mv.

(7) Der sker i øjeblikket en forenkling af de kriterier, der er fastsat i de gældende lovgivningsmæssige bestemmelser, for udvælgelse af områder med henblik på boligtiltag. Disse kriterier bør fastlægges på decentraliseret niveau på grund af de store forskelle i boligsituationen i medlemsstaterne. Kommissionen bør derfor ikke være forpligtet til at vedtage sådanne kriterier.

(8) Forordning (EF) nr. 1080/2006 bør ændres i overensstemmelse hermed -

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

Artikel 7, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1080/2006 affattes således:

"2. Boligudgifter, dog ikke til forbedret energieffektivitet og brug af vedvarende energi, jf. stk. 1a, er kun støtteberettigede for de medlemsstater, der tiltrådte Den Europæiske Union den 1. maj 2004 eller senere, på følgende betingelser:

a) Udgifterne skal være programmeret som led i:

i) en integreret byudviklingsstrategi for områder, der er præget eller truet af fysisk forfald og social udstødelse

ii) en integreret strategi for marginaliserede befolkningsgrupper.

b) Tildelingen til boligudgifter kan udgøre enten højst 3 % af EFRU-tildelingen til de pågældende operationelle programmer eller 2 % af den samlede EFRU-tildeling.

Ved anvendelsen af første afsnit, litra a), nr. i), skal udgifterne begrænses til et af følgende tiltag:

- renovering af fællesarealer i eksisterende flerfamilieboliger

- renovering af eksisterende bygninger ejet af offentlige myndigheder eller nonprofit-aktører og ændring af disses anvendelsesformål med henblik på omdannelse til boliger til husholdninger med lav indkomst eller personer med særlige behov.

Ved anvendelsen af første afsnit, litra a), nr. ii), kan tiltagene også omfatte erstatning af eksisterende boliger med nyt byggeri.

Kommissionen kan vedtage listen over de kriterier, der skal bruges ved fastlæggelsen af områderne i første afsnit, litra a), nr. i), samt listen over støtteberettigede initiativer i overensstemmelse med proceduren i artikel 103, stk. 3, i forordning (EF) nr. 1083/2006."

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Europa-Parlamentets vegne	*På Rådets vegne*
[…]	*[…]*
Formand	*Formand*